

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและนักเรียน จำนวน 16,650 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 67 คน ครู จำนวน 1,320 คน และนักเรียนจำนวน 15,263 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและนักเรียน จำนวน 740 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ตามตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 67 คน ครู จำนวน 298 คน และนักเรียน จำนวน 375 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการศึกษากิจกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ค่าร้อยละและความถี่
2. ค่าเฉลี่ย
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
5. ค่าการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.57 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.43 และส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นนักเรียน รองลงมาได้แก่ ครูและผู้บริหารตามลำดับ

2. พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสามด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ดังนั้น จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า

3.1 พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา จำแนกตามความคิดเห็นของครูกับนักเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา จำแนกตามความคิดเห็นของครูกับนักเรียน ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา จำแนกตามความคิดเห็นของครูกับนักเรียน ในด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากผลการศึกษา เรื่อง การพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 พบว่ามีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนพลศึกษาเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง ซึ่งเป็นลักษณะของครูผู้สอนพลศึกษาที่พึงปรารถนา (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2527, หน้า 40) อีกทั้งในการจัดการเรียนการสอนครูพลศึกษาได้ปฏิบัติตามแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า ปฏิบัติ หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งครูเป็นผู้เตรียมเนื้อหา เตรียมกิจกรรมการเรียน เตรียมวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนทั้งหมด นักเรียนเป็นเพียงผู้ดำเนินกิจกรรม โดยมีครูคอยดูแล กำกับเท่านั้น (สนอง อินละคร, 2544, หน้า 7) อีกทั้งยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527, หน้า 20-21) ที่กล่าวว่า “ พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนพลศึกษา เป็นการกระทำที่ผู้สอนได้กำหนดให้มีขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการแสดงออกของครูและนักเรียนครอบคลุมในหลายเรื่องทั้งด้านที่เป็นการเตรียมการ การวางแผนการสอน การคัดเลือกวิธีการสอน การคัดเลือกสื่อประกอบการสอน การปรับบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียน การสอนการดำเนินการสอน การติชมนักเรียน การตั้งคำถาม บุคลิกภาพของครู การวัดและประเมินผล การปรับปรุงการสอน หากจะรวมเป็นกลุ่มโดยรวม พฤติกรรมการสอนครอบคลุมองค์ประกอบการสอน ” และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวาริ คำชื่น (2532, หน้า 64) ได้ทำวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน บุคลิกภาพในการสอน การใช้อุปกรณ์ในการสอนและสถานที่ การจูงใจและเสริมแรงการเรียน การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ การปลูกฝังจริยธรรมและคุณธรรม และการประเมินผลการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและนักเรียน จึงมีความคิดเห็นว่าคุณครู

พลศึกษามีพฤติกรรมการสอนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วุฒิปริญญา ประสพการณ์ และวัยของผู้บริหาร ครู และนักเรียนมีความแตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวารีย์ คำชื่น (2532, หน้า 65) ที่พบว่า “ผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนวิชาพลศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05” และเมื่อทดสอบรายคู่ของพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา จำแนกตามความคิดเห็นของครูกับนักเรียน ใน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประสพการณ์ มุมมอง และความเข้าใจในวิชาชีพครูของครูและนักเรียนมีความแตกต่างกัน เช่น ในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นที่ “ครูพลศึกษามีการยกย่องและชมเชยนักเรียนที่ประสบความสำเร็จและให้กำลังใจกับนักเรียนที่ยังทำไม่ได้ อยู่ในระดับมาก” แต่นักเรียนมีความคิดเห็นที่ “ครูพลศึกษาบอกขอช่วยเนื้อหาวิชาและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสอนแต่ละครั้ง อยู่ในระดับมาก” ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูมีความคิดเห็นที่ “ครูพลศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์กีฬาและสถานที่ อยู่ในระดับมาก” แต่นักเรียนมีความคิดเห็นที่ “ครูพลศึกษาฝึกให้นักเรียนใช้อุปกรณ์กีฬาในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย และทักษะให้เหมาะสมกับเพศและวัย อยู่ในระดับมาก” และในด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้ ครูมีความคิดเห็นที่ “ครูพลศึกษามีการแจ้งวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมทราบก่อนการวัด และกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มาตรฐานให้นักเรียนทราบ อยู่ในระดับมาก” แต่นักเรียนมีความคิดเห็นที่ “ครูพลศึกษาให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้สำหรับประเมิน อยู่ในระดับมาก” ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมนัสนันท์ กุลวงศ์ (2545, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครูผู้สอนพลศึกษา และนักเรียนในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า “ในภาพรวมครูพลศึกษา มีการรับรู้แตกต่างกับเพื่อนครูผู้สอนพลศึกษา และนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในรายด้านพบว่า มีการรับรู้แตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน”

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน ตามประสบการณ์ มุมมอง และความเข้าใจในวิชาชีพครูที่แตกต่างกัน ส่วนด้านการเตรียมการสอน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูพลศึกษาได้มีการวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการสอนจริง ประกอบไปด้วย การศึกษาเอกสารหลักสูตร การจัดทำกำหนดการสอน การจัดแผนการเรียนรู้ การเตรียมสื่อการเรียนการสอน การเตรียมเครื่องมือในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (สนอง อินละคร, 2544, หน้า 7) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทุกคนสามารถมองเห็นและรับรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ผู้บริหาร ครู และนักเรียน จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา ในด้านการเตรียมการสอน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้

1. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ในด้านการเตรียมการสอน ครูพลศึกษาควรมีการสำรวจนักเรียนก่อนสอน เช่น เครื่องแต่งกาย การลา การป่วย และมีการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่มีโรคประจำตัวที่อาจเป็นอันตรายต่อการเล่นกีฬา เช่น โรคหัวใจ

2. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูพลศึกษาควรดูแลการฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หลังการเรียนทุกครั้งให้นักเรียนมีสุขปฏิบัติ เช่น ล้างมือ ล้างหน้า ดื่มน้ำ ฯลฯ และมีการกระตุ้นให้นักเรียนอยากฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ เช่น การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนแปลกใหม่

3. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูพลศึกษาควรนำวัสดุอุปกรณ์จากท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์กีฬา เช่น รั้วกระโดด เส้าประตู ฟุตบอล แหวน ฯลฯ มีการใช้สื่อการสอนเพื่อช่วยในการสอน เช่น แผ่นภาพ สไลด์ วีดีโอ และมีการปรับปรุงเทคโนโลยีที่ง่ายและประหยัดมาใช้ในการสอน

4. พฤติกรรมการสอนพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและนักเรียน ในด้านการวัดและประเมินผล ครูพลศึกษาควรมีการวัดและประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อทราบความก้าวหน้าของนักเรียน ใช้วิธีการและแบบทดสอบที่เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ และมีการเปรียบเทียบพัฒนาการของตัวนักเรียนเอง และการเปรียบเทียบกับนักเรียนคนอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษา โดยให้บุคคลหลายกลุ่ม เช่น ผู้บังคับบัญชา ครูในหมวดวิชาอื่น ๆ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน เป็นผู้ให้ข้อมูลในพฤติกรรมหลาย ๆ ด้าน และนำผลของข้อมูลมาเปรียบเทียบกันจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำผลของการศึกษาพฤติกรรมการสอนไปใช้ในการพิจารณาความก้าวหน้าทางวิชาการหรือความดีความชอบ

2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในสถานศึกษาที่ดีเด่นหรือที่มีชื่อเสียง เช่น ในสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลโรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนดีเด่นประจำจังหวัด เป็นต้น เพื่อศึกษาว่าครูพลศึกษาและนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าวมีความคิดเห็นที่ต่างไปจากโรงเรียนอื่นหรือไม่

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา

4. ควรมีการสร้างเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับประเมินพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา เพื่อพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป

5. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองกับพฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษา